

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžo/50/2016
Identifikačné číslo spisu: 2014200939
Dátum vydania rozhodnutia: 13.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Příbelská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:2014200939.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Ing. L. C., bytom S., právne zastúpeného Mgr. Matejom Haršánym, advokátom so sídlom Hlavná 31, Trnava, proti žalovanému: PYRONOVA s.r.o., so sídlom Landererova 8, Bratislava, IČO: 31 422 802, právne zastúpenému BAJO LEGAL, s.r.o., so sídlom Landererova 8, Bratislava, IČO: 36 860 581, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 16/2014 (01/03/2012), 17/2014 (03/10/2014) z 27. októbra 2014, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/247/2014-88 zo 14. apríla 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/247/2014-88 zo 14. apríla 2016 z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č.k. 14S/247/2014-88 zo 14. apríla 2016 podľa § 250j ods. 2 písm. a/ a e/ O.s.p. zrušil prvostupňové rozhodnutia žalovaného č. 16/2014 (01/03/2012) z 9. septembra 2014 a č. 17/2014 (03/10/2012) z 9. septembra 2014 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a podľa § 250j ods. 3 O.s.p. zrušil aj druhostupňové rozhodnutie č. 16/2014 (01/03/2012), 17/2014 (03/10/2014) z 27. októbra 2014 a konanie zastavil s tým, že o trovách konania rozhodne samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Žalovaný rozhodnutiami č. 16/2014 (01/03/2012) z 9. septembra 2014 a č. 17/2014 (03/10/2012) z 9. septembra 2014 podľa § 62 ods. 1 písm. e) v spojení s § 63 ods. 1 a 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) rozhodol o nariadení obnovy konania vo veci osobitných oprávnení č. 01/03/2012 z 9. marca 2012 a č. 03/10/2012 z 9. marca 2012, vydaných žalobcovi podľa § 11 zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi (ďalej len „zákon č. 314/2001 Z.z.“) a § 35 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii (ďalej len „vyhláška č. 121/2002 Z.z.“), ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 9. marca 2012. Rozhodnutím č. 16/2014 (01/03/2012), 17/2014 (03/10/2014) z 27. októbra 2014 konateľ žalovaného podľa § 58 ods. 3 správneho poriadku zamietol odvolanie žalobcu proti uvedeným rozhodnutiam žalovaného o nariadení

obnovy konania.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že rozhodnutie, ktorým bola povolená (nariadená) obnova konania, podlieha súdnemu prieskumu, nakoľko je konečným rozhodnutím v konaní o povolení (nariadení) obnovy konania, a teda nejde o rozhodnutie predbežnej povahy. Na základe rozhodnutia o povolení (nariadení) obnovy konania bez ďalšieho dôjde k novému prejednaniu veci, ako sa stalo aj v tomto prípade, keď žalovaný na základe rozhodnutia o nariadení obnovy konania zrušil osobitné oprávnenie vydané žalobcovi, čím bol žalobca preukázateľne ukrátený na svojich právach. Žalovaný, ako výrobca polostabilných a stabilných hasiacich zariadení, má pri overovaní odbornej spôsobilosti a vydávaní osobitného oprávnenia fyzickým osobám postavenie správneho orgánu podľa § 1 ods. 2 správneho poriadku, pretože mu bolo zákonom č. 314/2001 Z.z. zverené rozhodovanie o právach fyzických osôb v oblasti verejnej správy (overovanie odbornej spôsobilosti a vydávanie osobitných oprávnení na projektovanie, inštalovanie, opravovanie a kontrolu polostabilných a stabilných hasiacich zariadení). Keďže v tomto prípade je správnym orgánom prvého stupňa právnická osoba, pri rozhodovaní o odvolaní bolo potrebné postupovať podľa § 58 ods. 2 správneho poriadku. Nakoľko konateľ žalovaného nie je osobou, ktorá zriadila alebo založila túto obchodnú spoločnosť a žalovaný nepreukázal, že jeho konateľ bol ustanovený štatútom za osobu, ktorá je oprávnená rozhodovať o odvolaniach proti rozhodnutiam žalovaného, konateľ žalovaného v tejto veci nemal postavenie odvolacieho správneho orgánu. Žalovaný má právomoc nariadiť obnovu konania a odňať vydané osobitné oprávnenia, avšak za splnenia zákonných podmienok. Zákon č. 314/2001 Z.z. v § 2 ods. 15 taxatívne nestanovuje výpočet skutočností, na základe ktorých dochádza k zániku platnosti osobitných oprávnení, ale sú v ňom upravené len osobitné situácie, ktoré nie sú zakotvené v iných všeobecných právnych predpisoch. Vzťah zákona č. 314/2001 Z.z. a správneho poriadku je vzťahom *lex specialis derogat generalis* a v prípade otázok, ktoré nie sú upravené v zákone č. 314/2001 Z. z., sa subsidiárne použije právna úprava v správnom poriadku. Pri nariadení obnovy konania správnym orgánom je príslušnosť správneho orgánu odvodená od toho, či tento rozhodoval v predchádzajúcom konaní v poslednom stupni. Žalovaný rozhodol o vydaní osobitných oprávnení žalobcovi a teda vo veci overenia odbornej spôsobilosti a vydania osobitného oprávnenia konal žalovaný ako správny orgán v poslednom stupni, z čoho vyplýva, že bol príslušný na nariadenie obnovy konania. V tomto prípade však neboli dané dôvody obnovy konania v zmysle § 62 ods. 1 písm. e/ správneho poriadku. Ak si žalovaný riadne nesplnil pred vydaním osobitného oprávnenia povinnosť skúmať zákonné podmienky pre priznanie odbornej spôsobilosti a až dodatočne mal zistiť, že žalobca v čase vydania osobitného oprávnenia nemal spĺňať podmienku absolvovania odbornej prípravy vo vymedzenom rozsahu ustanovenom, podľa tvrdenia žalovaného, v príkaze č. 02/2011, nemôže to byť na ťarchu žalobcu. Postupom žalovaného v konaní o obnove konania boli navyše žalobcovi odňaté práva účastníka správneho konania, nakoľko pred vydaním rozhodnutia o nariadení obnovy konania nemal možnosť oboznámiť sa s podkladmi pre vydanie rozhodnutia a nemal možnosť sa k nim vyjadriť, keď zo strany žalovaného nebol pred vydaním rozhodnutia o tomto konaní vôbec informovaný.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný včas odvolanie a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že konanie zastaví, prípadne žalobu žalobcu zamietne a žalovanému prizná náhradu trov konania. V dôvodoch odvolania žalovaný uviedol, že podľa § 248 písm. a/ O.s.p. súdy nepreskumávajú rozhodnutia správnych orgánov predbežnej povahy a procesné rozhodnutia, týkajúce sa vedenia konania. Za predbežné sú označované všetky rozhodnutia, ktorými sa správne konanie vo veci nekončí. Ide o tie rozhodnutia, ktoré nezakladajú žiadne práva a povinnosti pre ich adresátov, nie sú spôsobilé ukrátiť adresátov na ich právach, či už svojím obsahom alebo postupom, ktorý im predchádzal. Obnova konania sa člení na dve fázy. Prvá sa týka rozhodovania o tom, či sú splnené podmienky na obnovu konania, pričom výsledkom tejto fázy je buď povolenie obnovy konania alebo jej zamietnutie. Druhá sa týka už samotného rozhodovania o skutočnostiach, ktoré boli predmetom pôvodného konania. V prejednávanom prípade došlo preskúmanými rozhodnutiami k nariadeniu obnovy konania vo veci týkajúcej sa osobitného oprávnenia žalobcu. Napadnutými rozhodnutiami sa však nekončí správne konanie o obnove konania, ale len jeho prvá fáza, pričom kontinuálne sa prechádza do fázy druhej. Rozhodnutia o nariadení obnovy konania nijakým spôsobom nezasiahli do práv žalobcu, neukrátili žalobcu na jeho právach, ani mu neuložili žiadne povinnosti. Výsledkom prvej

fázy obnovy konania je len predbežné rozhodnutie. Rozhodnutím o nariadení obnovy konania totiž nebolo žalobcovi osobitné oprávnenie zrušené. Až následne v obnovenom konaní bolo osobitné oprávnenie žalobcu zrušené, avšak tieto rozhodnutia žalovaného nie sú predmetom prieskumu tohto konania. Na základe uvedeného krajský súd vec nesprávne právne posúdil, pretože napadnuté rozhodnutia žalovaného sú zo súdneho prieskumu vylúčené. V druhostupňovom rozhodnutí je síce označený v pozícii odvolacieho orgánu Dipl. tech. A. A. ako konateľ, avšak tento bol aj zakladateľom žalovaného, čo vyplýva z verejne dostupného obchodného registra. Odvolací orgán rozhodoval tak, aby vyhovel § 58 ods. 2 správneho poriadku, ako aj § 58 ods. 3 správneho poriadku. Účelom obnovy konania podľa § 62 ods. 1 písm. e/ správneho poriadku je napravenie pôvodného konania, ak pôvodné rozhodnutie vychádzalo z dôkazov, ktoré sa neskôr ukázali ako nepravdivé. V súdnej veci bolo v prvej fáze obnovy konania zistené, že dôkazy, ktoré by mali svedčiť o odbornej príprave žalobcu neexistujú, t.j. ukázalo sa, že dôkazy, z ktorých vychádzalo pôvodné rozhodnutie sú nepravdivé, a preto je daný dôvod na obnovu konania podľa § 62 ods. 1 písm. e/ správneho poriadku. V zmysle uvedeného ustanovenia sa dôvod na nariadenie obnovy konania vykladá vždy objektívne, bez ohľadu na to, či uvedené je na ťarchu niektorého z účastníkov správneho konania. Ak krajský súd tvrdí, že neskoršie zistenie nespĺňania predpokladov na získanie osobitných oprávnení v zmysle príkazu č. 02/2011 nemôže byť na ťarchu žalobcu, tak potom obnova konania by nebola prípustná nikdy, pretože ako taká je v konečnom dôsledku vždy na ťarchu niektorého z účastníkov správneho konania. Postup podľa § 62 a nasl. správneho poriadku neumožňuje účastníkovi konania vyjadriť sa k podkladom pred samotným vydaním rozhodnutia, ktorým sa nariaďuje obnova konania.

Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O. s. p.), a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Podľa § 491 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa § 221 ods. 2 O.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 O.s.p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická

alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 248 písm. a/ O.s.p. súdy nepreskúmajú rozhodnutia správnych orgánov predbežnej povahy a procesné rozhodnutia týkajúce sa vedenia konania.

Podľa § 250d ods. 3 O.s.p. súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a <. alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2 <.). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. ak odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu v medziach žaloby nie je v súlade so zákonom a súd prvého stupňa žalobu zamietol, môže rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že zruší rozhodnutie správneho orgánu a vráti vec žalovanému správne orgánu na ďalšie konanie. Inak o odvolaní rozhodne spôsobom podľa § 219 až 221 tohto zákona <..

Základnou otázkou, ktorú bolo potrebné v tomto konaní vyriešiť, bola otázka prípustnosti súdneho prieskumu rozhodnutia, ktorým správny orgán nariadil obnovu správneho konania, právoplatne ukončeného vydaním osobitného oprávnenia podľa § 11 zákona č. 314/2001 Z.z. a § 35 vyhlášky č. 121/2002 Z.z.

Z ustanovení správneho poriadku vyplýva, že obnova konania pozostáva z dvoch základných častí. V prvej správny orgán posudzuje, či sú splnené podmienky, za ktorých je možné obnovu konania povoliť (§ 62 ods. 1 správneho poriadku), resp. nariadiť (§ 62 ods. 2 správneho poriadku) a o tomto vydá rozhodnutie. Následne, po právoplatnosti „pozitívneho“ rozhodnutia, sa uskutočňuje nové konanie vo veci (§ 64 správneho poriadku), v ktorom sa opakovane posudzuje jej meritum a novým rozhodnutím vo veci sa pôvodné rozhodnutie zrušuje (§ 64 ods. 3 správneho poriadku).

Z uvedeného vyplýva, že len konanie a rozhodnutie, ktoré nasleduje po právoplatnosti „pozitívneho“ rozhodnutia o povolení, resp. nariadení obnovy konania je rozhodnutím, ktoré môže priamo ovplyvniť hmotnoprávne postavenie účastníkov správneho konania a samotné rozhodnutie o povolení, resp. nariadení obnovy konania sa v zásade práv, právom chránených záujmov a povinností účastníkov správneho konania priamo nedotýka. O rozhodnutí, ktorým bola povolená resp. nariadená obnova konania možno teda hovoriť ako o rozhodnutí procesnom. Z uvedeného potom logicky vyplýva, že takéto rozhodnutie je nutné posudzovať podľa § 248 písm. a/ O.s.p. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Sžo/182/2010 z 11. augusta 2010).

Žalobca, v prospech ktorého bolo pôvodným rozhodnutím rozhodnuté, sa síce môže subjektívne cítiť dotknutý na svojich právach, resp. právom chránených záujmoch, avšak nariadením obnovy konania objektívne k zásahu do jeho práv a právom chráneným záujmoch nedošlo a ani dôjsť nemohlo, nakoľko v dôsledku nariadenia obnovy konania sa vec vrátila do štádia pred rozhodnutím a až nové rozhodnutie vo veci mohlo takýto zásah predstavovať.

Žalovaný v novom konaní zrušil žalobcovi osobitné oprávnenia č. 01/03/2012 z 9. marca 2012 a č. 03/10/2012 z 9. marca 2012, avšak táto okolnosť nezakladá potrebu preskúmať rozhodnutie o nariadení obnovy konania, pretože výsledok by z hľadiska zákonnosti žiadnym spôsobom neovplyvnil nové rozhodnutie žalovaného vo veci. Bolo procesným právom žalobcu domáhať sa súdneho prieskumu rozhodnutí žalovaného, ktorými žalobcovi zrušil osobitné oprávnenia, nakoľko až týmito bolo zasiahnuté do práv žalobcu.

Na základe uvedeného, keď krajský súd vec nesprávne právne posúdil, Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. rozsudok

Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/247/2014-88 zo 14. apríla 2016 zrušil a konanie podľa § 221 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250d ods. 3 O.s.p. zastavil, nakoľko žaloba smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom.

Aj keď žalobca v tomto prípade procesne zavinil, že sa konanie muselo zastaviť, Najvyšší súd Slovenskej republiky o náhrade trov konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a s použitím § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. Trovy konania sú upravené v tretej hlave tretej časti Občianskeho súdneho poriadku. Náhrada trov konania je upravená v § 142 a nasl. O.s.p., ktoré ustanovenia sa v správnom súdnictve aplikujú iba primerane, na základe § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., podľa ktorého pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Pojem „primerané použitie“ zákon bližšie nešpecifikuje. Podľa odvolacieho súdu ide o subsidiárnu aplikáciu, ktorá musí byť zlučiteľná s inými explicitnými inštitútmi správneho súdnictva, v tomto prípade s ustanovením § 250k ods. 1 O.s.p. V správnom súdnictve v konaní o žalobách rozhoduje súd o náhrade trov konania predovšetkým podľa § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania; môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Ustanovenie § 250k O.s.p. je osobitným ustanovením, ktoré upravuje právo na náhradu trov konania iba úspešného žalobcu a v podstate vylučuje priznanie náhrady trov konania inému účastníkovi. Nakoľko teda z ustanovenia § 250k O.s.p. explicitne vyplýva, že náhrada trov konania v správnom súdnictve patrí len žalobcovi, ktorý má úspech celkom alebo sčasti, použitie § 146 ods. 2 O.s.p. v tomto prípade neprichádzalo do úvahy.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.